

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1800 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 Ft

NAPIRENDEN

HÁROMHÓNAPI SZÜNETRE MEGY A HÁZ, legközelebbi ülését október 14-én tartja. Párattalul izgalmas periódus zárult le tegnap a nemzetgyűlésen, de bizonyosnak látszik, hogy most már a közelben jó darabig csend lesz. A magyar parlamentben sajnos mind kevesebb szerepet kap ugyan az alkotó munka, de annál nagyobb teret a botrányszeresés. Személyes évi felszólalások foglalják le a nemzetgyűlés idejének jelentékeny részét, pedig az az idő, amit ottlent eltöltenek, az ország ideje. Aztán meg valahogy a tekintély rordására is megy az a sok botrány, izgalmas jelenet, ami az ország házában újra és újra megismétlődik. Pártkülönbség nélkül kötelessége lenne minden képviselőnek, tiszteletben tartani a törvényhozás helyét, mert minden magasztos szemponttól eltekintve, ezáltal saját magát becsüli meg. Nem tudjuk, mit hoz a jövő, de megjöik hinni, hogy az őszi ülésszak nyugodtabb atmoszférát fog találni és a képviselő urak a nyári vakációjuktól egy kis higgadságot és nyugaltságot fognak szerezni.

TÁZÁNT CSAPATAINK A LEGNAGYOBB RENDBEN KIÜRÍTETTÉK — jelenti a francia nagyzvezérkar. Tehát a glória, a győzelem megmámorosodott hősei, akik már képzeltben a berlini brandenburgi kapun keresztül lo-ragoltak, hogy meglengessék a piros-fehér-kék trikolorát a „Kaiser” városában, most a rifkabilók legjelmezt hordái elől kiürítették Tazánt, a marokkói hadiszíntér egyik legfontosabb stratégiai pontját. Ime mire vedlett a verhetetlenek és féltelmetesnek mondott francia hadsereg, mely a németekből kiszípolozott milliárdokból nemhogy békebeli állapotokat teremteni volna az elpusztított területeken, hanem azt az utolsó arany-nemig újítja mérgegázokra és repülőgépekre pazarolta. És ez az állig, a modern haditechnika minden vívmányával felszerelt hadsereg most napról-napra hátrál egy arab újságíróból lett hadvezér, Abd el Krim csapatai elől. Az egészben pedig az a legérdekesebb, hogy Abd el Krim katonái: félvad arabok s más egyéb színes emberfajták an-nalkidején egytől-egyig francia kiképzést kaptak a világháború idején.

Micsoda ironiája a sorsnak: a „győztes” és magaskulturájának mondott franciaország, — enyészhetetlen gyűlöletében — barbár néptörzseket képezett ki európai nemzetek ellen, melyek most egy-kori kiképzésüket arra használják fel, hogy végleg elűzzék a rájuk erőszakolt francia fennhatóságokat — a már megmámorosított francia területnek hitt — Marokkóból.

Október 14-ig szünetre megy a nemzetgyűlés

Becsúzóul egy kis vihar — Rakovszky belügyminiszter a munkavédelmi hivatal működéséről

Budapest, július 9. A nemzetgyűlés pénteken tartotta a nyári szünet előtt utolsó ülését. Az ülés elején Pakots József szózatolta Boros Lászlónak, az Eseti Kurir szerkesztőjének letartóztatását. Azután

Rubinek István a mentelmi bizottság jelentését terjeszti be Hegedüs György mentelmi ügyében. Hegedüs György a nemzetgyűlésen olyan sértő kifejezéseket használt....

Propper Sándor: Amelyekért 2 pontot érdemelt volna!

Propper ezen kijelentésére óriási zaj támadt.

Szabó József: Ezt a rendszert akarják önkö bevezetni?

Podmaniczky Endre: Nem szegyenli magát?

Huszár Dezső: És ez képviselő!

Szabó József: Ez képviselőház és nem szakszervezet!

Rubinek István: A mentelmi bizottság Hegedüs Györgyöt a Ház ünnepélyes megkövetésére kötelezte.

Szabó József: Ugyanezak napirend előtti felszólalásban arra kéri a Kormányt, hogy az állami üzemek munkásainak fizetését ugyan olyan mértékben emeljék fel, mint a tisztviselők fizetését.

Csontos Imre szólal fel azután és a személy ellen intézett támadással szemben bizonyítja, hogy a kommunizmustól teljesen távol állott.

Dénes fenntartja vániát. Szavait nagy zajjal fogadják.

Bud népzugyminiszter benyújtja a rokkant ellátásról szóló törvényjavaslatot.

Ezután az elnök napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését október hó 14-én délelőtti tartsa és annak napirendjére a további teendők felőli intézkedést tűzze ki.

Farkas István a napirendhez szólal fel. Részletes indoklás után javasolja, hogy a Ház előbb üljön össze, mert fontos problémák vannak elintézésre.

F. Szabó. Rupert felszólalása után a többség az elnök napirendi javaslatát fogadja el, így október 14-ig nem tart ülést a Ház.

Rakovszky Iván belügyminiszter válaszol Peyer Károlynak a nemzeti munkavédelmi hivatalról elmondott interpellációjára. Nem hajlandó a nemzeti munkavédelmi hivatal működését megszüntetni. Németországban a demokráta Nöske miniszter volt az, aki felállított egy ilyen intézményt, sokkal

szélesebb hatáskörrel, mint a miénk. Azonkívül a többi nyugati államokban is működnek ilyen hivatalok. Felhozta Peyer, hogy ez a hivatal bele akar folyni a fővárosi választások ügyébe is. Tisztázni akarja ezt a kérdést. A választások előtt a tuloldali pártok vezetői vádat emeltek a nemzeti munkavédelmi hivatal vezetője ellen, melyek szerint ezek meg akarták akadályozni a fővárosi választások lefolytatását. Levelet is mutatott fel, amely súlyosan kompromittáló lett volna a nemzeti munkavédelmi hivatalra. Már akkor megmondotta, hogy ez a levél apokrif. A tények neki adtak igazat. Abday Gusztávtól feljelentés érkezett a főkapitányságra egy

Kende Krausz nevű fiatalember ellen, aki okmányokat üzletszerűen hamisít és azokat beküldi az egyes lapok szerkesztőségeibe. Bizonyosodott, hogy Kende Krausz a Pátria Klubnak, valamint a munkavédelmi hivatalnak és más egyesületeknek hamisított pecsétjeit használta és ezek útján készített okiratokat sokszorosított bizonyos egyesületek és a kormány intézményei ellen. Kende Krausz azóta le van tartóztatva. A nemzeti munkavédelmi hivatalnak a nemzet érdekében kifejtett munkásságáért teljes mértékben vállalja a felelősséget. (Lelkes taps a jobboldalon, nagy zaj a baloldalon.)

Peyer Károly a választ nem veszi tudomásul, a Ház nagy többsége azonban tudomásul veszi.

Rakovszky Iván belügyminiszter ezután a Peyer Károlynak te-lekvasárlásokra vonatkozó interpellációjára válaszol.

Az elnök aztán kellemes vakációt kíván a képviselőknek és az ülést bezárja.

Az Újság -- Újság címen vasárnap megjelenik

Budapestről jelentik: A Magyarországi Újságírók Egyesülete tegnap délután tartott közgyűlésén Hábár Mihály elnök bejelentette, hogy az Az Újság vasárnap Újság címen ismét megjelenik.

A közgyűlést megelőzően nyilvános választmányi ülés volt, amelyen Kóbor Tamás, az Újság szerkesztője, a következő kijelentést tette:

— A Beniczky-féle közlemény tartalmával és tendenciájával magamat és lapomat soha sem azonosítottam.

— Az államfővel szemben, mint az ország legfőbb tekintélyével

szemben az ország minden polgárának legnagyobb tisztelettel és hódolattal kell viseltetnie.

— Egyúttal legmélyebb sajnálatomat akarom kifejezni azon politikai események bekövetkezésére fellett, amelyek előidézését nem akarom s amelyek legmélyebb sajnálat-tal és megdöbbenéssel fogadtam.

Az „Újság” megjelenéséről szóló pesti jelentést megerősíti az a távirat is, melyet a debreceni Frank hírlapiroda, kapott ma este, amelyben az „Az Újság” kiadóhivatala értesíti, hogy vasárnap már küldés számára a lapot.

Üdvöziö küldöttség Bethlennél felgyógyulása alkalmából

Budapest, július 10. Az egységes párt tegnap esti értekezletén hozott határozatnak megfelelően ma délelőtti Graefel Jenő vezetésével gróf Bethlen István miniszterelnököt küldöttség kereste fel, amelynek tagjai: Drébr Imre, Kálmán Jenő, Kovács Nagy Sándor, Pau-pera Ferenc, Hajós Kálmán, Nemes Bertalan, Bottlik József, Csizmadia András, Forgács Miklós és Rubinek István nemzetgyűlési képviselők, valamint Kállay Miklós és Fischer Ferenc főispánok voltak.

A küldöttség nevében Graefel Jenő meleg hangon üdvözölte felgyógyulása alkalmából gróf Beth-

len István miniszterelnököt, aki szintén meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

A kormányzó Ripka kormánybiztost felmentette állásából

Budapest, július 10. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. Ripka Ferenc m. kir. udvari tanácsost a székesfőváros kormánybiztosi állásától és a főpolgármesteri teendők ellátása alól odaadó szolgálatainak elismerése mellett felmentette.

A nemzetgyűlés őszi munkaprogramja

Budapest, jul. 10. A nemzetgyűlés őszi munkaprogramjának tengerében a költségvetés áll. Előbb ugyan a szociális törvényjavaslatokat tárgyalják le és aztán kerül sor a költségvetés letárgyalására majd a felsőházi javaslatra.

A miniszterelnök távollétében — Vass József miniszterelnök helyettes veszi át az ügyek irányítását és részt vesz a program egyik főpontjának, a közmunkák irányításának munkálataiban, amelyeket a

különböző minisztériumokban már meg is kezdték.

Bethlen István gróf miniszterelnök már teljesen friss és jókedvű, egy hétet Gödöllőn fog tölteni, azután bírókára Inkere utazik. — A ma délutáni minisztertanácson már nem ő, hanem Vass József fog elnökölni és a tanácskozás befejezése után a miniszterelnök és felesége Bethlen Margit grófnő fogják vendéglátást látni a kormány tagjait.

Leszámolunk Rómával: a fejszó Csehországban

Prága, jul. 10. A Bohémia értesülése szerint Svehla miniszterelnök a Husz-ünnep ügyében már táviratot küldött Rómába, amelyben kijelenti, hogy nem egészen helytálló az a felfogás, mintha a kormány formálisan és hivatalosan vett volna részt a Husz-ünnepen. Ez a távirat kétségkívül kísérelt arra, hogy az ügy békés elintézésének módját megtalálják.

Prága, jul. 10. Benes miniszterpártja a cseh nemzeti szociálistáknak tegnap Prágában az egyik ténnyel tildakozó közgyűlést rendezett ezzel a programmal: „Ki a köztársaság oltalmazója Husz-e avagy a pápa?” — Fehér pirosra mázolt táblán ez a felírás állott:

„Massarik elnök és a cseh nép megtámadására csak egyetlen felelet lehetséges: Lépjetek ki nyomában a római katolikus egyház-

ból.”

Egy másik helyen ez a tenras állott:

„Leszámolunk Rómával.”

A gyűlés résztvevői ezután menetben vonultak végig Prágán. Az óvárosi Ringen ismét beszédeket mondtak. A menet tagjai ilyen kiáltásokat hallattak:

„Le Kordacs érsekkel, dobjátok ki!”

Prága, jul. 10. A „Szlovák” a nuncius távozásával kapcsolatban ezeket írja:

A Felvidék a szegény, a sértődöttség és a megalázottság tüzeiben lángol. Az elnök és a kormány magatartása a végsőkig elkésztette a tótok lelket. — A cikk kijelenti, hogy a tótok azonosítják magukat a megsértett szentségekkel és követelik, hogy megfelelő elégtételadásal simítsák el a botrányt.

Máramarosban hó esett

Az idei nyár szenzációja

Nagyvárad, július 10. A szeszélyes időjárás tegnapra váratlan szenzációt hozott. Mint Máramaros-szigetről telefonálják, tegnap hajnalban teljesen hidegre fordult az időjárás és reggel négy órakor havasodni kezdett esni. Röviddel rá az eső teljesen elmaradt s csupán hó

szállingózott tsűrű pelyhekben.

Máramaros-szigetet és környékét, különösen a hegyeket, hólepel borítja. Halmiban és Szalmáron ijjesztő meglepetést keltett, amikor megpillantották, hogy a Máramaros felől érkezett vonatokon a kocsik tejet hórétteg borította.

A kisebbségek ügye a népszövetségi egyesületek uniója előtt

Varsó, július 10. A népszövetségi egyesületek uniójának tárgyalásairól még a következőket jelentik:

A népszövetségi ligák uniójának az az albizottsága, amely a kisebbségi ügyekben való eljárásról tárgyal és a magyar, illetőleg cseh részről benyújtott javaslatot készítette elő, napokon keresztül nem tudott eredményre jutni, mert a románok és a csehek folytonos akakodásaikkal megakadályozták a javaslatok elintézését. Epen ezért a tárgyalásra kiküldött bizottság az utolsó napon Sir Walter, Napier kénytelen volt halasztó indítványt tenni. Az indítvány felett kifejlődött vitában Lukács György, aki a magyar javaslatot képviselte, rá-

mutatott arra, hogy milyen káros a kisebbségekre az a folytonos huzódó ügyet nem engedi befejezésre jutni. Szüllő Géza, a felvidéki magyar népszövetségi egyesület delegátusa szintén erősen tiltakozott e taktikázás ellen. Dumba volt osztrák-magyar nagykövet felháborodással jelentette ki, hogyha az osztrák nem ér véget, akkor az osztrák népszövetségi egyesület kénytelen lesz az unióból kiépni. Minthogy a tárgyalás céljából rendelkezésre álló idő letelt, a bizottság nem tehetett egyebet, minthogy ezuttal utoljára elhalasztó indítványt terjesztett a közgyűlés elé.

Megcáfolt híresztelés a genfi jegyzőkönyvről

Budapest, július 10. (MTI) A Magyarországi ma reggeli számában oly tudósítás jelent meg, mely szerint Bethlen István gróf miniszterelnök a genfi jegyzőkönyvben olyan közelettséget vállalt volna a kisanant államokkal szemben, hogy a magyar kormány a maga részéről is mindent megtesz, hogy az utódállamok magyarságának szervezetét ne támogassák az utódállamok államalkotó népeinek főderalista főrekvéseit.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyen fölhatalmazták a MTI-t annak a kielentésére, hogy a genfi

jegyzőkönyvek egész terjedelmükben a nyilvánosságra jutottak és azok tartalma ismeretes. Teljesen érthetetlen tehát, hogy a jegyzőkönyvnek világosan érthető megállapításaihoz ilyen zavaros, értelmetlen és önkényes megállapítást akart a Magyarországi belemagyarázni.

Ami pedig a híradáshoz fűzött kommentárt illeti, meg kell állapítani, hogy az teljesen légből kapott, perfid inszINUÁCIÓ.

Szévházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debrecent.

Különös komplikációk Nagy Vince vasárnapi beszámolója körül

A gyűlést nem lehet a Timár-utca 31. szám alatt megtartani

Különös komplikációk merültek fel Nagy Vince III. kerületbeli képviselő vasárnap délutánra tervezett beszámolója körül. Más helyhiányában ugyanis a Timár utca 31. szám alatti ház, a volt Fehér Bárány vendéglő udvarán akarták megtartani a beszámoló gyűlést és ilyen értelemben tettek bejelentést a gyűlés rendezői a rendőrségnek. A rendőrség azonban a fennálló rendeletek értelmében megkívánta, hogy a gyűlés rendezői a szóban forgó ház tulajdonosának hozzájárulását dokumentálják. Ez azonban nem sikerült.

A Timár utca 31. szám alatti ház ez idő szerint birtokcsere alatt

áll. A régi háztulajdonosa ugyan hozzájárult a gyűlés megtartásához, de az új tulajdonos nem. Már pedig inkább ennek a szava döntő a kérdés elbírálásánál.

A gyűlést ilyen formán most vasárnap már nem lehet megtartani, mert a rendeletek szerint 3 nappal megelőzőleg be kellett volna mutatni a háztulajdonos beleegyező nyilatkozatát. Miután ez eddig nem történt meg, illetékes helyen a gyűlésre vonatkozó engedélyt nem adták ki.

Nagy Vincének kénytelenek lesznek más helyet és időpontot választani a beszámoló megtartására

London contra Moszkva

Moszkva, július 10. Az orosz napilapok valamennyien feltűnő heven foglalkoznak az orosz-angol konfliktussal, amelyről általában véve az a véleményük, hogy békésen nem igen oldható meg. A lapok Angliát azzal vádolják, hogy már hosszú idő óta állandóan kereste az okot, hogy Szovjetoroszországgal szakíthasson. Dassel Sanghai elfogatása az ango kormányknak épen kapóra jött arra, hogy a konfliktust kiélezze.

A Pravda megállapítása szerint Anglia részéről máris észlelhető bizonyos nyomás gazdasági téren. Anglia hitelmegvonásai folytán a mezőgazdasági cikkek kivitele ma már ugyszólván lehetetlen. Ebben a tekintetben az iniciatívát a Fo-

reign Office adta. Mindenesetre feltűnő, hogy Németország is teljesen Anglia befolyása alá kerül, amit legjobban az a tény bizonyít, hogy a német kormány a Kindermann-esettel kapcsolatban oly lépésekre ragadtatta el magát, melyek kifejezetten Szovjetoroszország belső ügyeibe való beavatkozást jelentenek.

Az Izvesztija, amely Steklov kiválása óta nem igen foglalkozik küpoitikával, ma szintén hosszú cikket közöl az orosz-angol konfliktusról s többek közt azt írja, hogy a konfliktus oly következményeket fog vonni maga után, amelyek hasonlóak lesznek az 1914 évi ti eseményekhez.

Beniczkyt szabadlábra helyezik

Budapest, július 10. Hir szerint Beniczky Ödönt kaució ellenében szabadlábra helyezik. Ezt a kauciót állítólag már felajánlották Beniczky politikai barátai és így kilátás van arra, hogy Beniczky hamarosan szabadlábra kerül.

Egyszerűsítik a bírói és közigazgatási eljárást

Budapest, július 10. Símth Jeremiás népszövetségi főbiztos legújabb jelentésével kapcsolatban Bárczy Dezső ny. pénzügyminiszteri államtitkár kifejtette, hogy terve van véve össze rendkívül sok tervezet megváltoztatása, a közigazgatási és bírói eljárás egyszerűsítése és az örökösödési eljárás módosítása.

Franciaország presztizsből harcol Marokkóból

Páris, jul. 9. Az Informacion szerint az uralai francia csapatok magatartása, amely az erős offenzívát provokálta, politikai és hadügyi ballépés volt.

Ha a franciák nem tudják legyőzni ellenfelüket, Franciaország presztizse olyan csorbát kap, hogy a Rajától Ázsiáig minden nép azt fogja hinni, hogy a franciákkal azt el lehet tenni, amit akarnak.

Az Iparbank ügye

Az Iparbank összeomlása után nyomban megindult a bomlási folyamat, mert több hitelező részéről feljelentés érkezett a bank ellen. A rendőrség ma délelőtt vizsgálatot tartott a bank helyiségében és megvizsgálták a bank könyvvitelt. Nincs kizárva, hogy Tibor Róbert saját számlájára nagyobb összegeket vett fel, amelyekkel a bankot terhelte meg.

Vasárnapi Istentiszteletek

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a ref. templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál ifj. Csánky Beniamin, d. u. 5 órakor Seress Béla. — A Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor, — délután 5 órakor Perpéth Ferenc. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Siposs Imre, — délután 2 órakor Peleskey Sándor. — Ispolyai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor kátét magyaráz Tukaes György — A Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor Kovács János. — A Szegényházban délelőtt 10 órakor Seress Béla.

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban: Szombaton reggel 7, délelőtt fél 11, délután 5 és este 8 után. — Hétköznapokon reggel egy negyed 7 és este háromnegyed 8 órakor. — A Kápolnás-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. — Az elnökség.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor Diakonissa otthonban. — Miklós-u., Paesirta-u., Leány-u. és Vigkedvü Mihály-u. iskolában, délelőtt 9 órakor Jókai-u. 50. sz. alatti Nyilas telepi iskolában, a Dóci intézetben és a Széchenyi-u. 4. szám alatti parochián, délelőtt 10 órakor a homokkerti iskolában, délelőtt 11 órakor a Fűvészker-t. u. iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulas-barakban.

A konfirmált leányok szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor az Ispolyai telep 9. szám alatt tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

A Kálmánista Templomegyesület Vegyeskarának tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító otthonban. — (Egyházi hivatali udvarán, kereszt-épület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Házhelyrendezés, -- telektulajdonosok nagygyűlése

Tegnap számunkban már megemlékeztünk arról a nagyszabású mozgalomról, amelyet a telektulajdonosok a házhelyrendezéssel kapcsolatban érdekeik megóvása és az egyöntetű eljárás céljából folyamatba tettek. A mozgalom vezetői július 12 délelőtt 11 órára a Kereskedelmi Akadémia dísztermébe nagygyűlést hívtak egybe, amelyen a telektulajdonosok állásfoglalását dr. Hódy Béla, Geréby György és dr. Kardoss Endre fogják részletesen kifejtetni.

A nagygyűlésről a következő meghívó tájékoztat:

Minden telektulajdonoshoz!
Városunkban hirtelenl megindult a kiosztandó házhelyek céljából megváltás alá kerülő telkek tulajdonosaival a bírói tárgyalás. — Felhívunk mindenkit, aki már meghívót kapott, vagy akinek a lakott külső telepeken belül földje, üres telke, vagy nagyobb kertje van, hogy a közös eljárás és védekezés megbeszélése végett jelenjen meg a megváltást szenvedők gyűlésén a Kereskedelmi Társulat dísztermében (Kereskedelmi Akadémia, I. emelet) vasárnap, folyó hó 12. napján, délelőtt 11 órakor.

Dr. Bay András, Békés Lajos, Geréby György, Jóna Gyula, dr. Hódy Béla, dr. Kardoss Endre, dr. Kertész Endre, rugonfalvi Kiss Östván, dr. Körössi Kálmán, Nagy Jenő, Suhajda Béla.

Dr. Bay András, Békés Lajos, Geréby György, Jóna Gyula, dr. Hódy Béla, dr. Kardoss Endre, dr. Kertész Endre, rugonfalvi Kiss Östván, dr. Körössi Kálmán, Nagy Jenő, Suhajda Béla.

Husnál, lisztnél, tüzelőanyagnál kísérletképpen bevezetik az osztrák fázisu forgalmi adót

Fontos reformok a forgalmi adó rendszerében — A szanalási bizottság ülése

Budapest, július 10. A nemzetgyűlésnek a szanalási törvény végrehajtását elnököző bizottsága ma déli 12 órakor Horánszky Dezső elnöklésével a képviselőház első számú bizottsági termében ülést tartott, melyen letárgyalták az aranykorona értékszámitási kulesának megváltoztatásáról szóló pénzügyminiszteri rendeletet, még pedig úgy az adók, mint az illetékek szempontjából.

Hosszabb vita volt a pénzügyminiszter ama rendelettervezeténél, amely a beruházási törvényjavaslatnak a forgalmi adó leszállítására vonatkozó rendelkezései végrehajtását célozza.

A bizottság tagjai elsősorban Dréhr Imre, de maga Eörfly Imre előadó is azt a kérelmet terjesztette a pénzügyminiszter elé, hogy tegyen kísérletet az osztrák fázisu rendszer elhelyezésére legalább a fontos közszükségleti cikkeknel.

A pénzügyminiszter megígérte, hogy ezt a kérelmet kísérletképpen honorálni fogja, még pedig a tüzelőanyagoknál, a szénél és a fánál és a legfontosabb élelmiszereknél, a husnál és a lisztnél.

A bizottság még azt a további kérelmet is előterjesztette a pénzügyminiszternek, hogy a készpénzben fizetendő forgalmi adó előzetes hávi fizetése szüntessék meg. A mai helyzet ugyanis az, hogy az előző hónapi összeget a következő hónap 21-ig be kellett fizetni.

Eörfly Imre előadó, Dréhr Imre és Tamássy József szavá tettek, az általánnyozásról kiadott rendelet folytán felmerült panaszokat is. A panaszok leginkább onnan erednek, hogy az általánnyozási összeg a forgalom pangása folytán sokszor nagyobb mint a tényleges forgalom után kivethető adóösszeg, más szóval az általánnyozás terhebbé válik az esetről-esetre fizetendő adókontingensnél.

Bud János pénzügyminiszter a bizottságnak olyan rendelkezést helyezt kilátásba, amely 1925. január 1-től visszamenőleg az általánnyozás mérséklését lehetővé teszi ott ahol bizonyítható, hogy az általánnyozási rendszer folytán az illető adózó kedvezőlenebbül állt, mint ha esetről-esetre fizetné volna le a forgalmi adót. Megjegyezte a miniszter, hogy amennyiben a forgalom emelkedett, az esetben annak felmérését visszamenőleg nem kívánja érvényesíteni, csupán július 1-től kezdve.

Igéretet tett a pénzügyminiszter arra is, hogy az iparosok és kereskedők által fizetett általánny megállapítását célzó bizottságban a vá-

rosi, illetőleg községi érdekeltség tagjainak az ipartestületek által kiküldendő tagoknak a felvételét elrendeli, akiknek hozzászólási joguk lesz és akiknek észrevételeit jegyző könyvben foglalhatják. Az általánny elrendelése céljából kibocsátandó bevezetési iveket lényegesen egyszerűsíteni fogja. Végül kijelentette a miniszter, hogy a forgalmi adópótlékot is, amely egy napi késedelem esetén is eddig 3 százalék volt, mérsékelni fogja, még pedig úgy, hogy amennyiben a késedelem nem múlja felül az egy heti időt, a pótlék 1 százalék, ha pedig a késedelem egy hét és egy hónap közötti időre terjed, 2 százalék, amennyiben a késedelem egy hónapnál nagyobb időre erjed, a késedelmi pótlék 3 százalék.

Dréhr Imre szavá tette, hogy a vásárokon áruló iparosok és kereskedők az általánny folytán sérelmes helyzetbe kerültek, mert külön is kellett esetenként leróni a forgalmi adót.

Bud János pénzügyminiszter megnyugtató válaszában kijelentte, hogy a vásárokat arékos iparalanyokkal fogják ellátni és így a megállapított általánnyösszeget felül a vásárokon történt eladások után nem kell külön adót fizetniük.

A bizottság ezután a házdó alá eső ingatlan után kivetendő illetékek kérdését tárgyalta, kérvén a pénzügyminisztert, hogy ezeknek az illetményeknek a kiszabásánál további mérséklést engedélyezzen.

Végül a bizottság az állami vasgyárak illetveletéről szóló rendeletet is letárgyalta.

A földadó és az új szorzószám

A bizottság figyelmébe ajánlotta a pénzügyminiszternek, hogy a földadó, illetőleg a rendeletrendelkezési ellentétben látszanak lenni a rendelet bevezető részével és alkalmasak arra, hogy félremagyaráztassanak, minthogy a földtulajdonos az egész adózással szemben hátrányosabb helyzetbe kerülne. A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy kimondassék az, hogy a földadó fejében ugyanannyi papirkoronát artozik fizetni az adózó 1925. második felétől kezdve, mint az előző költségvetési évben fizetett. Ennek végrehajtásaképpen elrendeli a régi földadó kataszteri tiszta jövedelmének 17 százalékkal való emelését.

A bizottság hozzájárult a rendelet ilyen értelemben való módosításához.

A második rendelet, amelyet a bizottság tárgyalta, az illetékre vo-

natkozó rendelkezéseket tartalmazza, amelyek szintén a szorzószám leosztása folytán váltak szükségesek. Azok, akik június 1-e előtt esedékessé vált, illetéktartozásaikkal hátralékban vannak, ezeket 17 százalé-

kos pótlékkal tartoznak megfizetni. Ugyanez a rendelkezés szól az egyenes adókról is, azaz az előlével, hogy az egyenes adónál minden aranykorona tarozás után 2500 papirkorona pótlékot kell fizetni.

Mikor kell örlemények után forgalmi adót fizetni

Budapest, júl. 10. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a malmoknak az 1925. termési évben való általános forgalmi adózása tárgyában. A rendelet kimondja, hogy a kereskedelmi örlemény adóalapja a szállított árak, — a vámörleési adó alapja a munkateljesítmény értéke. Vámörlemény a rendelet alkalmazása szempontjából az örlemény akkor tekintendő, ha az örlemény fel a saját gabonáját a malomban feldolgoztatja és az ebből származó összes örleményeket kizárólag a saját gazdaságában vagy mezőgazdaságában használja fel. — Minden egyéb örlemény bizonyos megállapított

kivételektől eltekintve kereskedelmi örleménynek minősül. A vámörlemény foglalkozó összes malmoknál a vámörleményből származó gabonakereskedelmi akár szemes állapotban, — akár felőrölve való eladása, ha az eladás a malom telepén történik, — mentes a forgalmi adó alól. Azok a malmok, amelyek vámörlemény mellett kereskedelmi örleményt is teljesítenek és így rendszeres könyvvezetést kötelesek, valóságos vámkereseti értéke után tartoznak a forgalmi adót leróni.

A rendelet kihirdetésének napján, de július 1-vel kezdődő hatályllyal lép életbe.

Csillag Teréz meghalt

Csakugyan perégték a könnyei, mikor szerepe szerint sirni kellett a színpadon s zenésen csengő kacagása a lelkeből fakadt fel. Kevés színésznőben volt annyi ellenállhatatlan női báj és kellem, mint Csillag Teréz színpadi egyéniségében. És annyi művészi szépség mint az ő megjelenésében.

A régi szép idők csupa parfóm, csipke, csupa előkelőség páholybérly színházi közönsége, a múlt század nyolevanas, kilenevenes éveiben megkövetelte a mindenkor debreceni színgazgatótól, hogy a vendégszereplések soraiból még véletlenül se hagyja ki a Nemzeti Színház hatalmas művészgárdájának eme bámulatosan nagy, közvetlenségében, szerepeinek átélésében csodálatos, minden ízében magyar művésznőjét.

Virágvasárnapja elmúltával, — mikor Debrecenben megkezdődtek a vendégszereplések, el is jött hozzánk, hogy mint a magyar színpadok legelső vigjátéki szubrettje és naivája eljátsza híres szerepeit.

Tiszay Dezső, Komjáthy János minden szezonban elhozták hozzánk

Csillag Terézt, kedves tavaszi ajánlékként. Mert Csillag Terézt látni és hallani például a „Dobosi nábob leánya” Szentirmay kapitányné szerepében valóságos művészi élmény volt. És urinóink, különösen a régi előkelően szikkes kincstári asszonyok körében szállóigé lett a Szentirmayné különböző hangnemből variált mondasza:

— Ne tessék rólam rosszat gondolni!

Később szerepkört kellett változtatnia. Hiába az idő elröpült két évtizedig virágzó fiatalsága felett. Aztán már itt, Debrecen színpadán nem láthattuk vissza.

De most, mikor halálhíret hozza a táviró, úgy érezzük, hogy jobb is, hogy így történt. Hogy úgy ölhet az emlékünkből, fiatalsága szépségének teljességében, művészetének zenitjén... Csak a kacagására emlékszünk most, mikor a régi emlékek hatása alatt megkönnyezünk őt, aki úgy halt meg eszében, halkán, mint egy kirezzgett Chopin-dallam...

Sz. Z.

Színház

A színháziroda jelentése:

Ma szombat és holnap vasárnap — csak a két estén — vendégszereplő a világhírű Medgyaszai Vilma Európa legnagyobb discuse társulatával a Csokonai-színházban. Az előjelek után itélve a közönség méltányolja az igazgatóság áldozatkészségét, amellyel ezt a kivételes művésznőt társulatával Debrecenbe hozta. Medgyaszay Vilma fogalom a chansonnok és completek előadása terén az egész világon, ahol hirdette is a magyar művészet fennköltségét és nemességét. A társulat tagjainak névsora és mérsora garancia arra nézve, hogy a debreceni közönségnek két páratlanul álló mulatságos estén lesz része.

Körvári Gyula, Budapest legszelembesebb conferenciere és népszerű Czezei-je conferál és játszik a nagy szerű tréfák és bohózatokban.

Nézze meg a Medgyaszai estén páratlanul nagyszerű műsorát a hirdetésekben.

Jegyek a Medgyaszai estekre — még kaphatók.

Mozgó színházak műsora. Vigaszínház: Primadonna hercegnő (Ösök átka) dráma 7 felvonásban. Mary Philbin legszebb alakí-

tásával és „Acél paripa” szentőciós komédia 6 felvonásban.

Uránia: „Pénc nem isten”, művészregény 8 felvonásban. Corina Criffith szereplésével. Kisrő: Szerelem a kisütőn. Burleszk.

Jönnek: Gyönyörű asszonya, — Szihül, a Kalandornő.

Meteorban: vasárnap „Mária del Carmen” és „A gépmadár szárnyán”. 2 sláger egyszerre. Előadások 3 órától.

Feltűnően sok az iskolakerülő

A szülőket súlyosan febüntetik

Dr. Váradi Sándor, az előjáróság kihágási bírója, tegnap az iskolakerülő ügyében indult eljárás során a következő ítéleteket hozta:

50.000 koróna pénzbírágra ítélték: Buray Ferenc Mester-u. 19., — özv. Dobos Józsefné Nagyhegyesi-ut 1., — Kovács Imre Csillag-u. 86. szobámester. — Deák Ferenc Budapest Ézsaiás-u. 49. — özv. Deli Sándorné Borz-u. 11. — özv. Ferenczi Sándorné Honli-u. 2. — Polgári Veronika debánygyári munkásné. Nyílu. 41. sz. a. lakosok. — míg özv. Boros Jánosné 60 ezer. — Molnár György Eötvös-u. 79. 80 ezer. — Vincze István Onossay-u. 30. a. lakos 100 ezer korona pénzbírágot kapott.

Hírek

MILYENIDŐ VARHATÓ:

Hazánkban a nyugati határszél-
leken szórványos eső volt, egyé-
ként száraz idő uralkodott. A hő-
mérséklet keleten kissé emelkedett.
Időprognózis: Változó fel-
hős idő várható esővel és zivatarra
való hajlammal.

A világ legöregebb fája

Azt tartják, hogy Hippokrates
platánja a legöregebb fa a földön.
Ez a természeti csoda Kos városá-
ban látható, a hasonló nevű sziget
fővárosában — a Kisázsiai partok
mentén. A fáma szerint ennek a fá-
nak az árnyékában az antik kor
leghíresebb medicinistája beszélt
tanítványainak, a 4-ik században
Krisztus előtt. Minthogy az akkor
élők tanúsága szerint már akkor is
idősebb fa volt, — elmondhatjuk,
hogy a platán ezidőszerint 2500
éves. A fa törzsének átmérője a fá-
ma szerint 10 méter és a „Heroldo
de Esperanto” c. lap szerint még
most is minden tavasszal zöld lom-
bokat hajtának az ágak.

— Győrben vásárol mentőautót a
tüzoltóság. A tüzoltóság már régeb-
ben elhatározta, hogy a mentőszol-
gálat részére autót vásárol. A váro-
si tanácshoz több ajánlat érkezett,
amelyek közül a tüzoltóság vezetői
a győri vagon- és gépgyár ajánla-
tát találta legelőnyösebbnek. Ez a
gyár 208 millió koronáért hajlandó
mentőautót szállítani háromhavi
kamatnélküli részletfizetésre. A vá-
rosi tanács mai ülésén úgy határo-
zott, hogy mielőtt az autót megren-
delné, kikéri a műszaki ügyosztály
szakvéleményét is, hogy valóban a
győri ajánlat-e a legkedvezőbb.

— Kik kapják a Thaly-ösztöndi-
ját. A Tisza István tudományegye-
tem tanácsa ma értesítette a városi
tanácsot, hogy a Thaly-ösztöndi-
ját ebben az évben a következők-
nek ítéli: Siposs Károly hittan-
hallgató, Kerekes Ernő joghallgató,
Szép Jenő orvostanhallgató, dr.
Neuhäuser Ilonka bölcsészethallgató-
tónó 150—150 aranykorona. Hege-
düs Kálmán hittanhallgató, Lieb-
hardt Richárd joghallgató, Hilkó
Ilonka orvostanhallgató, Kiss Mar-
gít bölcsészethallgató 100—100
aranykorona. Az egyetem kérte a
városi tanácsot, hogy az ösztöndi-
jak összegét a számvédelemmel utal-
tassa ki, amit a tanács el is ren-
delte.

— Kálvin szülőházának újépíté-
se. A világháborúban Novon vá-
rosa, északi Franciaországban, na-
gyon sok kárt szenvedett s egyik
elpusztult városrészében rombadőlt
a világhírű nagy reformátornak,
Kálvin Jánosnak a szülőháza is, a
melyet pedig a francia hugenották
kegyelettel őriztek. Most egy egész
világra kiterjedő mozgalom indult
meg, a kálvini reformációt valló
keresztény egyházakban azíránt,
keresztény egyházakban azíránt,
hogy a Kálvin szülőháza építtes-
sék újja, bővítették ki — s abban,
mint történelmi vonatkozású muze-
umban, gyűjtessenek össze s őriz-
tessenek meg a kálvini reformáció
kegyeltes emlékei. A reánk jövő
vaspárnap, július 12-én Ferről tör-
ténik meg emlékezés a világ összes
református templomaiban s így a
helybeli református templomokban
is — és a perselyadakozás, Kálvin
születésnapja alkalmából, a Kálvin
ház és muzeum javára fordítatik.

x Fehér és színes filc kalapok
130,000 koronáért kaphatók Kalap-
üzemben Piac 9. Tisztviselők hozzá-
tartozóinak kedvező fizetési feltételek.

A nyugdíjraott Csóka Sámuelre vonatkozó belügyminiszteri leirat leérkezett a városhoz

Visszatér-e Csóka Sámuel állásába? — Különböző
kombinációk

Mint már jelentettük, a belügy-
miniszter nem engedte meg, hogy
Debrecenben az árvászéki elnöki ál-
lást megszüntessék. Ennek a dön-
tésnek érdekesebb következménye tá-
madt. Ugyanis ennek az állásnak
megszüntetésnek alapján történt a
városnál egy ugyancsak hatodik
fizetési osztályba tartozó állás meg-
szüntetése és pedig nyugdíjazás
útján. Ez a városi állás Csóka Sámuel
helyettes polgármester, fő-
jegyző állása volt. Nagyon termé-
szetes, hogy mindkét állás ügyé-
ben hozott határozatot fel kellett
terjeszteni a belügyminiszterhez
jóváhagyás végett.

A válaszeleirat most érkezett meg
és ebben a belügyminiszter közli,
hogy nem hagyja jóvá az árvászé-
ki elnöki állás megszüntetését és
az ennek alapján nyugdíjazott Csó-

ka Sámuelre vonatkozó határozat-
ot sem.

A leirat a közgyűléshez érkezett,
amely valószínűleg még ennek a hó-
napnak a végén ül össze s akkor
döntenek ebben a kérdésben. Ön-
ként értendő, nem lehet előre lát-
ni a határozatot.

Egyrésztől azt halljuk, hogy na-
gyon könnyen lehetséges, hogy a
közgyűlés az árvászéki elnöki állás
helyett megszüntetett egy másik
hatodik osztályba tartozó állást és
akkor ennek folytán Csóka Sámuel
nyugdíjazása érvényben marad.
Egyébként az is lehetséges, hogy
Csóka Sámuel nem óhajtott vissza-
térni régi állásába. Az egész kérdés
különböztet még tisztázatlan, csak
ezután nyer elintézés, miután a
belügyminiszteri leirat leérkezett a
városhoz.

Nem lóttam a Jupitert...

A csillagászok örömtől repeső
szívvél várták, hogy olyan közel
férfközhessen a Földhöz, amelyen
leereszkedést főúri gögje évszázá-
dokban csak egyszer-egyszer en-
ged meg magának. Most is bizo-
nyára azért tette, mert le akarta
főzni a Marsot, amely tavaly nyá-
ron vizitelt ilyen fajta távolság-
ban a Föld környékén. (Hiába nem
csak kenyérrigység van, hanem
egy látszik bolygó-irigység is!)

Egyik külföldi tudós nem átal-
lotta kifejezést adni annak a fölte-
vésének, hogy nem lehetetlen mi-
szerint tavaly a Marsban lakó tu-
dósok talán le is ereszkedtek a Föld-
re s itt másként körülfőttünk, —
esetleg megtekintették Debrecen ne-
vezetéseit is, csak mi nem láttuk
őket, mint ahogy földi szemünkkel
nem láthatjuk meg a szivárvány-
szín ultra-violet sugarait sem, a
melyek pedig megvannak, mert ha
nem lennének, Hoór Tempis Mór —
egyébként Hoór Tempis Erzsébet
debreceni zenedei énektanárú édes
apja — nem irt volna róluk két,
vaskos kötetes könyvet.

Ilyen titokzatos volt tavaly a
Mars bolygó, amelyről pedig sok
minden bizonyost beigazolt a tudomá-
ny. Például, hogy csatornázási
vállalkozói sokkal fejlettebb tech-
nikával bírnak, mint azok, akik a
debreceni csatornázást és vízvezeté-
ket kitervezték, hogy a marslakók
feje esetleg testük olyan részén
van ahol a földi ember köldöke szo-
morkodik szőnyű lényegtelenségé-
ben, — valamint sok más egyebet.

Már most tessék elképzelni, hogy
a Jupiter a Mars bolygótársánál is
sokkal titokzatosabb s erről nem-
csak a tudósok, de a keresztrejtvé-
nyfejtők is sokkal kevesebb bizo-
nyosságot tudnak, mint a Marsról,
pedig utóbbiak mindég a Pallas-
meg a Révai Nagy-Lexikont buj-
ják.

Egy ilyen keresztrejtvény-fejtő-
től tudom, hogy a Jupiter a Nap-
tól — ami szintén tisztességes tá-
volságra esik s az oda utazók alig-

ha használhatnának szakasz-jegyet
— még hetvenkét millió kilométer-
re van s úgy forog — mint a ker-
ge birka — a Nap körül. Ó Jupiter-
ségre körül pedig még kilenc kisebb
bolygó szaladgál. — mint Szilágyi
Marsa körül is legalább ilyen szá-
mu udvarló, ugyanilyen szívós ra-
gaszkodással.

Pont! Egyebet nem tudnak róla
se tudásaink, se keresztrejtvény-
fejtőink.

Elképzelhető, hogy ezek után
nemcsak a csillagászok, de szerény-
ségem is repesülő szívvél vártuk a
Jupiternek Földünkkel való ran-
devuját.

Hát hogy a csillagászok mit tud-
tak meg ez alkalomból, most még
nem tudom. En azonban nem tud-
tam meg semmit. Pedig egy szin-
házi görce látószóval felszerelt
vártam Jupiteret...

De mit tesz Jupiter!? Már, hogy
nem a bolygó csillag, hanem a má-
sik Jupiter, Saturnus fia és az ösz-
szes római istenek fejedelme. Fel-
hőkkel borította be fejem felett
az égboltozatot, sőt tartós esőt zu-
dított a nyakamba.

Ugy látszik Jupiter, az öreg, ke-
vésbé rokonszenvezik a destruktív-
nak tartott újságíróval. Mintán
pedig lapunk zártáig makacsul ra-
gaszkodott az égboltozat az eső fel-
hőkhez, vagy azok előbbihez, nem
láthattam Jupiteret s így semmi bi-
zonyosabbat nem mondhatok olva-
sóinknak róla... A felhők közt azt
sem, hogy tizenegy évig tartó kör-
forgásért (ennyi idő alatt tér visz-
sza kiindulási helyére) fizet-e for-
galmi adót s ha igen, milyen szá-
zalékban?

Pedig tudom, hogy ezt az egyet
legalább is szeretnék volna tudni
róla.

Szatyi.

AFONNYI ezüstöt, briliánsat, ha-
mis fogat legmagasabb
árban veszek
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. 1. em.

Vitéz NAGY BELA SZIJGYARTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.

Raktaron tart: Egszerű ígás és kocsi löszerszámoka,
Ostornyeleket // Boka és térdvédőket
Izzasztókat // Bőrpuhító
Hevedereket // Fényesítőés tisztító szereket.

MEGRENDELESEKET ÉS JAVÍTÁSOKAT SZAKSZERUEN
ÉS JUTÁNYOSÁRON ESZKÖZÖL

Vitéz NAGY BELA SZIJGYARTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.

A Máv. „Egyetértés” filharmonikus zenekarának nagysikerű évadzáró hang- versenye

Folyó hó 9-én, csütörtökön este
8 órakor tartotta meg a MÁV fil-
harmonikusok nagyszabású együt-
tese ez idei, szezon bezáró nagy
hangversenyt a MÁV műhely
nagytermében s a legteljesebb
örömmel regisztráljuk mindjárt,
hogy minden tekintetben nagy-
szerű és igazán mély-nyomokat
hagyó sikerrel. Este 8 órára, mi-
kor a hangverseny kezdetét vette,
a MÁV műhely közel ezer embert
befogadni képes, hatalmas hang-
versenyterme színültig megtelt ér-
deklődő nagyközönséggel, amely-
nek a soraiban ott láttuk városunk
elite társadalmának sok számot-
tevő tagját. Így ott láttuk a tiszt-
viselői kar számos előkelő tagját,
továbbá az egyetemről dr. Tankó
Béla, dr. Csiky József professzorok-
kat. A mindenképpen zerecesés ké-
zel és nagyon finom izléssel egy-
beválogatott műsor első számának
Mozart G moll szimfóniájának 4
tételét játszotta a zenekar. Mikor
a hangversenyterem színpadának
a függönye szétlebbent és a hatal-
mas karéban felsorakozott filhar-
monikusok élén a közönség elé lé-
pett a hangversenyt kanaver-
senyest karnagya: Szics Gergely
tanár, a városi zeneiskola kitűnő
mesterhegedűse, melegs taps kö-
szöntötte a hatalmas együttest. —
Aztán meglendült a karnagyi pál-
cza és felcsendültek az első tétel-
nek, az allegro-nak lírai hangulat-
tal telt akkordjai, majd az an-
dante tétel kényes zenei feladato-
kat tartalmazó, sok finomságot
igénylő tétele következett, aztán a
menüetto bájosan légy útemei jöt-
tek és végül a nagy dinamikai
hatásokban gazdag allegro mód-
tétel zárta be a szingzag szim-
fóniát. Valami könnyen szálló
aranypróza: édes mozarti hang-
lattan hintve teli a terem levegő-
jét a filharmonikusok nagyszerű,
egész munkát adtak. Különösen a
menüetto tétel hatott ellenállha-
talan erővel. Valami nagy, mé-
lyen ható, gondosság, lélekben való
elmélyedés jellemezte a játékokat,
érezve és éreztetve, hogy minden
zenei hangja a gyönyörű opusnak
egy-egy gyöngyszem, amelyből
egyvet sem szabad eljéteni és nem
ejtettek el egyvet sem; a mű so-
dás szépsége bravuros biztosággal
ragyogott vissza a nagyszerűen ve-
zenylő fiatal karnagy által pom-
pásan együtt tartott együttes bril-
liáns játékból és a közönség hosz-
szasan és nagyon melegen ünne-
pelte a kitűnő filharmonikusokat
és mesterien vezénylő karnagyát.
A második szám új ember benu-
tatkozását hozta. A zenekar új
tagja: Pethő Gyula fuvolaművész
játssza a zenekari kíséret mellett
Suppé „Il primo amore” című,
mélyen poétikus, édesen légy han-
gulatokkal teljes zenei noémáját.
A nagy készültsgű műszikus elra-
gadón szép és biztos játéka ele-
mentárisan hatott. Kristályos tiszt-
ság, bársnyosan légy megszó-
laltatás, tökéletes technikai készség
jellemezte Pethő Gyula játékát s a
remek, szép szólóba mértani pon-
tossággal olvadt bele a filharmoni-
kus együttes selymes légysággal
kísérő, nagyszerűen alkalmazkodó,
brillians játéka. Mikor az utolsó
hang elhallt, puskaronogás-szerű
taps köszöntötte az előadást s a
mesteri kíséretet: a függöny le-
szállta után Pethő Gyulának két
izben is me kellett jelennie a füg-
göny előtt s aztán a tüntető tet-
szényvilágítások elementáris ha-
tása alatt az egész szóló-számot
meg kellett ismételni.
Beriot op. 76—7-ik hegedűver-
senye következett harmadik szám-

nak. A színes és felette nagy készütséget, technikai készséget igényelő, hatalmas koncert darabot Piribauer Ferenc játszotta, a filharmonikus zenekar kísérete mellett. Piribauer Ferencnek, mint a hegedű mesterének, régen meg van már a művészi fémjelzése, mégis azt kell mondanunk, hogy amit csütörtökön produkált, az még reánk is — akik olyan régen ismerjük Piribauer művészi készségét — a maga klasszikus finomságával meglepően hatott. Játékának lélekkel telt mélysége, magával ragadó melegsége, a széles vonókezelés adta, selymesen lágy megszólaltatás, a csillogó technika, valóságos ünnepi teljességben egyesült a nagyszerű előadásban s a megbüvölt hallgatóság orkányszerű tapsvihara — mely újból és újból a függöny elé követelte a művészt — nem ült el addig, amíg egy gyönyörű ráadásal meg nem köszönte az ünnepeletet: Sztára Józsefnek, a kitűnő muzsikusként, a kalocsai székesegyház karnagyának egy ragyogóan szép szerenádját játszotta el, csodálatos finomsággal. A hegedűversenyhez a méltó keretét a filharmonikusok minden tekintetben gyönyörű kísérete adta; pompás precizitással, selymes hozzáállással, remek biztosággal. — A műsor utolsó száma az örökség Carmen részletei voltak, amelyet a zenekar adott elő. A spanyol nap déli tüztől izzó melódiák, az ezernyi színben pompázó Carmen kinek nem járta át meg át már a lelkét?... A legnagyobb dícséret, a mondhatunk, tehát az, hogy szinte új, szinte meglepetés-szerűen hatott a nagyszerű interpretálásban. A forró melódiák perzseltek a fiatal karnagy nagyszerűen lendülő palézája alatt. A részlet-finomságok egész új szépségei nyilatkoztak a lélekkel telt együttes hatalmas és minden apró részletbe elmélyedő játéka alatt; hegedűsök, fuvósok nagyszerű finomsággal simultak össze s a „Hobonéra” részlet egyenesen operaházi magaslattal lendült; óriási sikere volt az együttesnek, szinte mámorosan tapsolta a helyén maradt nagyközönség és úgy ünnepelte a szezonjukat igazán bravuros koncerttel lezáró, szeretett filharmonikusait. Mikor mindezt meghatott örömmel leleferáljuk, egy kis visszatekintést akarunk tenni. A zenekar nagyszerű fejlődés útjára lépett. A részlet-finomságok mind tökéletesebb és mind hiánytalanabb kiemelése az összjáték briliáns és egyre tökéletesebb kialakulása, a nagyszerű fegyvermező, mely vaskézzel kapcsolt egybe közel 50 muzsikust, — a legbiztosabb reményekkel hinti be a jövő fejlődés útját s mi a legnagyobb várakozással tekintünk az általunk olyan nagyra becsült és nagy művészi értéket képviselőnek érzett darék filharmonikusoknak nagy eredményekkel biztató, őszel meginduló, új szezonjuk elé. A most feljűk kullt pálmából kiváló részt kell juttatnunk a fáradságot nem ismerő, nemes ideáloktól fűtött vezetőségnek, az egyesületet megmentő Balás Károly igazgatóknak, P. Nagy Zoltánnak, min társelnökönek, a kitűnő Ruzitska dr.-nak, az egyesület igazgatójának és Szűcs Gergely karnagynak.

— Egy kis fű halála. Ivasku Daniél 15 hónapos kisfű, mint megírtuk, 8-án véletlenül belekóstolt egy maróval telt pohárba és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kis fű sérüléseibe a gyermek klinikán belehalt. Tegnap délután boncolták fel a fűeska hulláját dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd jelenlétében. — Mint értesülünk, a kisgyermek esetéből kifolyólag a vizsgálatot megindították.

Nyolc osztályúvá lesz a zsidóreálgimnázium

A debreceni zsidóreálgimnázium immár négy osztályú középiskola létesült ezelőtt 4 évvel. Most, hogy el érkezett az V. osztály megnyitására az ideje és szüksége, a hitközség, mint iskolafenntartó kérte a továbbfejlesztésre szóló engedélyt. A napokban érkezett le a vallás- és közoktatásiügyi miniszter leirata, amelyben nemcsak az V. osztály megnyitását engedte meg, hanem a további osztályoknak is fokozatos felállítását. A miniszteri leirat bi-

zonyára azt jelenti, hogy a felsőbb tanügyi hatóságok teljes bizalommal és méltánnyal viseltetnek a zsidó reálgimnázium eddigi működése iránt, de jelenti azt is, hogy a hitközség, mint fenntartó és az iskolának magántámogatói nem hiába hoztak annyi áldozatot az intézetért. A debreceni zsidó reálgimnázium rövid idő múlva mint teljesen egyenjogú testvér fog helyet foglalni a régebbi debreceni teljes középiskolák mellett.

Turinból Debrecenbe

Biharvámegye autójának első útja

Bihar vármegye törvényhatósága a vármegyei vezető tisztviselők számára hatalmas, Austro-Fiáth gyártmányú autót vásárolt, a turini Austro-Fiáth művektől.

A hatalmas, szép autót saját ten gelyén szállította el a vármegye, vagyis az autót Turinból (Észak-olaszországból) Berettyóújfalui tengeren tette meg az utat. A gépkocsit Olaszországból négy nap alatt tette meg az utat s a sofförön

kívül az autóban utazott Bihar vármegye műszaki főtanácsosa is. A messziről jött autót csütörtökön délelőtt érkezett Debrecenbe, ahol sokan megnézték az autót. — Ide érkezés után az autót a rendőrség átvizsgálta s átírták a vármegye nevére. Azután a gépkocsit Debrecenből tovább ment Ujfalu-ba, ahová a késő délutáni órákban érkezett meg.

Aki 80 éves öregasszonyt bántalmazott

Örökségét akarta megkaparítani

Varga István böszörményi csizmadia mester azok közé tartozott, akik munka nélkül akarnak vagyonihoz juttatni. Varga együtt lakott özv. Mátyus Miklósné csaknem magával tehetetlen, 80 esztendő öregasszonnyal s mindenáron arra törekedett, hogy fűt rávegye olyan végrendelet elkészítésére, melyben vagyonaát órá hágyományozza.

Az öregasszony azonban erre nem nagy hajlandóságot mutatott és úgy rendelkezett vagyona felől, hogy azt az egyház és a város örökölje. Emiatt állandó volt az ellenségeskedés Varga részéről, aki ahol csak tehette bosszantotta Mátyusnét. — Mult év december 17-én este Varga ittas állapotban ment haza, megint veszekedni kezdett, minkefolytatán a 80 esztendő Mátyusnét börtöl olyan erővel bántalmazta, hogy az asszonyon 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozott. Másnap december 18-án pedig Mátyusné bezárt lakásába az ajtó felfeszítésében megnyilvánult erőszakkal jogtalanul behatolt.

A királyi ügyészség magánlakásért büntette és könnyű testi sérülés vétsége címén vád alá helyezte Vargát. A debreceni büntető törvényszéken dr. Serly Jenő táblabíró tegnap tárgyalta ezt az ügyet. A vádlott azzal védekezett, — hogy ő nem ütötte meg Mátyusnét, ő egyáltalán nem bántalmazta, hanem az asszony alként szerezte sérüléseit, hogy az nap részeg lévén, el-esett.

Ezt a védekezést azonban a kihallgatott tanúk megcáfolták. — A törvényszék bírójának mondta ki Varga Istvánt magánlakásért és könnyű testi sérülés vétségében és ezért az enyhítő szakaszok alkalmazásával négy hónapi fegyházra és

100.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Különösen súlyosító körülménynek vette a bíróság, hogy az ügyszólván magával tehetetlen 80 éves öregasszonyt aljas indokból bántalmazta, azért mert a vagyonaát nem órá hágyományozta.

Az ügyész az ítélet ellen súlyosbírástért fellebezett.

Az öreg csizmadia, akinek védője nem volt, egész szakzerűen jelenti be a perorvoslatot:

— A bűnösségem megállapításáért fellebezek, és enyhítésért. Mert nem jól van ez így.

— A berettyószentmártoni Mansz kosárfonója. A berettyószentmártoni Mansz lelkes és munkás tevékenységet fejt ki. Mintaszerű kosár fonójából kiváló és szép munkák kerülnek ki. A napokban Baranyi András alispán és Fráter László dr. főszolgabíró, özv. Nadányi Károlyné, dr. Fráter Lászlóné és Székely Gyula titkár kíséretében látogatást tettek a berettyószentmártoni kosárfonóban, ahol az alispán a szép munkásságért a legnagyobb megelégedését fejezte ki Kántor Mihályné elnöknek és ifj. Leszkay Gyula titkárnak.

— Meglonták alvás közben. Keresztes Albert ny. vasutas hajdudorogi lakos tegnap délután a debreceni pályaudvaron veszteglő böszörményi személyvonat posta kocsijának futódeszkájára feküdt, ahol rövid idő alatt elnyomta az álmot. — Keresztes még aludt ismeretlen tettes benyúlt székébe és onnan 800.000 korona készpénzt kilopta. Keresztes Albert feljelentésére a debreceni rendőrség nyomozza a tolvajt.

Gyászjelentésekben

kérem a nagyzéremű közönséget, hogy ujjonnan berendezett

temetkezési vállalatomat igénybe vegye

Elvállalok mindenféle kivitelű temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, előzékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett. A nagyzéremű közönség szíves pártfogását kéri.

Telefon
10-35.

Jancsó Kálmán

asztalosárú és lakoporsó-gyára

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárczi-utca 3. szám

Csak egy mosolyt...

Jó eszme

— Büntetést kellene kiszabni a nőtlen férfiakra.
— Igen. Például azt, hogy házasodjanak meg.

100 százalékos valorizácitót kérnek a kéményseprő-mesterek

A debreceni kéményseprő mesterek eddig a kéményseprésért a békebeli díjak 40, a kéményseprésért pedig a békebeli díjak 60 százalékát kapták. Most azzal fordultak a kéményseprőmesterek a városhoz, hogy 100 százalékra emelje fel a díjakat, amelyek a mostani gazdasági viszonyokhoz mérten szerintük túlságosan alacsonyak. A városi tanács mai ülésén tárgyalta az ügyet és elhatározta, hogy a kéményseprők kérését a jog- és pénzügyi bizottsághoz teszi át, tekintettel arra, hogy a kérés teljesítése a kéményseprési szabályrendelet megváltoztatása útján teljesíthető.

— *Ügyvédi oklevél.* Dr. Gálbory László vármegyei aljegyző az egyetemes bírói és ügyvédi vizsgát ki tünntetéssel letette. — Dr. Gálbory László fivére dr. Gálbory Sámuel is mert nevű debreceni orvosnak.

— *A Balatoni Társaság közli,* hogy a balatoni jótékonycélu ingyenes nyaralási sorsjegyek húzása nem július 10-én, hanem július 22-én lesz megtartva, mert az érdeklődés országsszerte olyan nagyarányú volt, hogy a két részletben tervezett sorsjátékot egyszerre kell megtartani. A nyeremények oly kedvezőek, amire alig volt még példa. 216 személy nyaralhat teljesen ingyenesen 4 hétig terjedhető időre. A főnyeremények hatszor négyzetemélynek egy havi ingyenes nyaraltatása, — teljes utiköltség emgtérítéssel — a Balaton legszebb és legelőkelőbb helyein. Tíz darabtól kezdve darabonként 5000 koronás árban utánvételt küld a Sorsjáték Intézőség, Budapest, Kossuth Lajos-utca 18. sz.

— *Kényszeregyezés.* A debreceni törvényszék Ternér Jakab és neje Kohn Rozália egyéki kereskedők ellen a csődönkívüli kényszeregyezési eljárás megindította. Vagyonfelügyelő Orosz Béla községi jegyző. Követelések bejelentése augusztus 29-ig, egyezség tárgyalás szeptember 3-án.

— *Szabolcska Mihály nem fogadta el a püspökjelöltséget.* Temesvárról vesszük a hírt, hogy Szabolcska Mihály, a költő-lelkész bejelentette visszalépését a királyhágómelléki püspökjelöltségtől. Szabolcska Mihályt, mint ismeretes, a nagybányai egyházmegye akarta jelölni Sulyok Istvánnal szemben, aki viszont az egyházkerülethez tartozó többségnek a jelöltje. Szabolcska Mihály a hírlapok útján nyilatkozik, hogy a további húzavona elkerülése és a belső béke biztosítására a jelöléstől visszalép.

— *Születések.* Az állami anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: K. Nagy Lajos államvasuti irodatiszt fia István; Szilágyi Antal cipészsegéd fia Antal József; Sáfrány Péter magánhivatalnok leányi Ilona; Veres János kisbirtokos fia János; Tóth Márton napsz. fia Ferenc László.

— *Értesítjük villamos áram fogyasztó közönségünket,* hogy f. hó 11-én szombaton reggel 8-tól délután 6-ig a hálózatunkon eszközrendő munkálatok miatt a Széchenyikertben és Kishegyesi-úton nem lesz áramszolgáltatás. — Világítási Vállalat.

Borszakértő egy bírósági tárgyaláson

Bortovajok a debreceni törvényszék előtt

Dancsovics Albert 20 éves derecskei földmives állott ma Serly Jenő táblabíró büntető tanácsa előtt lopás vádjával terhelt. — A vádlottak padján foglalt helyett mellette Nadányi László derecskei férfitársabó, a fiu keresztapja, aki orgazdaság miatt került vád alá.

Dancsovics évekig lakott özv. Dombi Imréné 71 éves odaváló gazdálkodó házában; akitől miután elköltözött, a pincükalesot ellopta. — Néha-néha aztán vissza látogatott Dombinához, mikor senki nem tudta és a pincéből apródonként 25 liter bort lopott el. — egy vasárnap életán pedig 56 kiló búzát emelt el a kamrából. A bort keresztapjához hordta a fiu és együtt megitták. A búzát pedig Nadányi László eladta és a pénzen Dancsovics inget vásárolt.

A tegnapi megtartott főtárgyaláson Dancsovics kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát a lopásban. Be is vallott mindent. — Nadányi László is kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát, még pedig azért, hogy mikor tudomására jutott a lopásnak, palástolta keresztfia bűnét. — mert nem akarta, hogy megint törvényszék elé kerüljön.

A törvényszék Dombi Imréné is kikérte, akitől megkérdezték — hogy mennyi volt akkor a bor ára. — Nem tudom én, kérem alásan. Nadányi László, aki a tanu meggett áll, felnyújtja a kezét, hogy szólni kíván:

— Megmondom én kérem, mert én tudom a bor árát.

Nadányi ugyanis itales ember, a kiről a törvényszékhez is az az értesítés jött be, hogy „jó iparos lenne, csak sokat iszik”. Különben a tárgyalásra is erősen spicces állapotban jött el.

A bíróság bűnösnek mondta ki Dancsovics Albertet lopás vétségében és ezért 3 hónapi fogságra ítélte. — Nadányi Lászlót pedig orgazdaság vétsége miatt 7 napi fogsággal sújtotta.

Az ítélet kihirdetése után — a melyben Dancsovics megnyugodott — Nadányi László az elnök elé állt: — *Méltóságok! utat-módot nyújtan, hogy ezen büntetésem elengedését a nagyméltóságú magyar királyi igazságügyminiszter ur utján kérhessem.*

Az elnök felvilágosította, hogy kegyelmet csak a kormányzótól kérhet, de akkor nem lehet fellebbeznie és az esetben az ügyészségtől kell a büntetés megkezdésére haladékot kérni.

Az ítélet így jogerős lett.

— *Halálhíradások.* Az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özv. Albert Istvánné, Török Julianna ref. 81 éves Maróthy György-utca 14., Takács Gyula ref. 2 hónapos, Régi téglavető 172., özv. Jónás Lajosné Horváth Róza ref. 52 éves. Kenyeres István ref. 28 napos, Létay-u. 42., Tóth Sándor ref. 2 éves, Dombos-tanya 45., özv. Kelemen Sándor né Zilwéger Mária rk. 51 éves Kishegyesi-ut 40., Tarján János rk. 14 éves Rákóczi-utca 12. Nagy Julianna rk. 1 hónapos, Téglavető 63., Kozák Mihályné Török Erzsébet ref. 79 éves. Bakó Józsefné Ványi Erzsébet ref. 36 éves, Haláp, özv. Török Istvánné Hadházi Julianna ref. 55 éves, Hajdúnánás.

— *Uszodai hír.* A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

— *Tátra apacsing* 69.000 korona. Közzététel: Áruházban Csapó-u. 9.

A tanulmányutjáról visszatért Ramminger hölgyfodrász szerint Párisban szigoruan bubifrizurát és rövid szoknyát viselnek a nők

Festik magukat, cipőjük színes, autót vezetnek és motorkerékpárokra kacérkodnak a hajállal

Mint már jelentettük, Ramminger István hölgyfodrász, aki a hajdivat legújabb kreációit ment tanulmányozni Párisba — öthetes ott-tartózkodás után visszatért Debrecenbe.

Mivel a divat — legyen az bármilyen divat is — korunk legelsőbb rangú problémái közé tartozik, illetve a hölgyközönségnek ugyszól van minden rétegét érdekl. felkerestük Ramminger Istvánt Varga-utcai — hogy hölgyfodrász kijelentéssel éljünk — műtermében, ahol maga a fiatal főnök fogadott.

— Kérem az urak nagyon leköteleztek — hangzott a válasz — hiszen mindössze csak annyi történt, hogy felültem a vonatra s öt hétig Páris egyik legelőkelőbb hölgyfodrászszalonjában a „Hyacinthe”-ban dolgoztam, akár a főbbi alkalmazott, a különbség csak az volt, hogy nem fogadtam el fizetést, ezzel szemben nem kellett egész nap ott lennem, hanem becsavaroghattam úgy-ahogy Páris, ezt a modern és zürzavaros Bábelt, azonban ha az urak számot tartanak ottani tapasztalataimra, szívesen rendelkezésükre állok.

— Párisi tartózkodásom alatt spe-ciálisan csak a hajdivattal foglalkoztam, erre nézve az ott a helyzet, hogy a „garcon”, illetve a bubifrizura a sláger. Ma már ugyszól-ván lenézik a kontyos nőket s ha ha ilyen frizurás hölgy bejön a szalonba, egészen kurtán-furesán megkérdezik az alkalmazottat, „azt a hátulsó piszkot ugyebár le kell szedniük”. Nemleges válasz esetén immel-ámmal dolgozzák meg a maradi kontyot, de ezt sem minden szalonban, mert a legtöbb műtermen kitette a táblát: „Dél előtt és délután kizárólag csak garcon frizurát vállalunk, kontyot este.” Ma Párisban mindenki bubifrizurát visel, még a legkomolyabb, a leguribb asszonyok is. Igen ám, csak hogy ez a bubifrizura egészen más, mint ahogy azt mi itthon eddig elkézel-tük: nem élesen s egyenesen körülvirított, hanem a nyak körül egészen rövid s felfelé mind szélesebb lesz, úgy, hogy a nyak s a fej felső része közt nincs oly nagy megszakítás, mint eddig volt, hanem meg van az átmenet s ebben van valami különös báj, a szigoruan vett körhajt Párisban egyrészt nem is értik, másrészt, mivel sok munka van vele, nem szívesen vállalják. Ezzel kapcsolatban mint érdekességet említem, hogy a híres párisi udvariasság közelebből nézve nem is olyan nagy, mint ahogy mi azt magyarok elkézeljük: a hölgyvendégekkel egész kurtán lánának, különösen pedig a külföldiekkel, valamennyire rendes ki-

szolgálás csak a bensülött párisiak kapnak, az angolokat és amerikaiakat alig veszik figyelembe s a tetjébe még borsosan meg is nyuz-zák őket.

— Áttérve a ruházatkodási divatra: a rövid szoknya domind, a testszíni harisnya és a mindenféle ábrákkal telefestett cipők. A ruhák színe rikító, itt főleg a zöld és a kék szín uralkodnak, így például a kék szín teljesen kizsírította a nem rég még divatos lila színt.

— A nők — a nyár dacára — pré-mes kabátokat viselnek — és nagyon festik magukat. Így például a nagy futtatás a Grand Prix alkal-mával a színek valóságos orgiája dühöngött úgy a ruhákon, mint az arcokon.

— Párisban sok a magyar, a legtöbbje le van „égve”, a magyar újságok nagyon fogynak, a magyar szakmabeli iparosokat szeretik, de Magyarországról keveset tudnak, az élet drága, csak a piperecikkek olcsók. A forgalom óriási, a nők leg újabb szórakozása az autózás és a motorkerékpár, oly sebesen vágatnak a boulevardokon, hogy ez már szinte már kacérkodásnak tűnik a halállal.

— Végezetül, ami az ott érvényben levő erkölcsi felfogásokat illeti, arra nézve elmondok egy igen jellemző esetet: június végén volt a szépművészeti akadémiák évről vizsgája s ebből az alkalomból felvonultak az akadémiák növendékei Páris utcáin: a nők felmeztelenül, nagyon kesi és nagyon lenge kombinéféle volt rajtuk, a szabadon maradt testrészekre fantasztikus alakok voltak festve, a férfiak római és görög „öltözetben” pompáztak.

— Páris most egyébként telve van idegenekkel: a világiállítást jöttek megnézni, melyen minden nemzet, csak mi magyarok és a németek nincsenek képviselve.

Bucsuzól megkérdeztük Ramminger Istvánt, hogy üzletileg bevágott-e a tanulmányut? Egy széles mosoly volt rá a válasz.

— *Az Orsz. Izs. Tanító-Egyesület,* amely Magyarország egyik leg-régibb egyesülete, három évenkénti szokásos közgyűlést f. hó 7-én tartotta meg Budapesten. Ez alkalommal Lippe József debreceni ny. igazgató-tanító, jelenleg is működő hittanár az egyesület „tiszteltbeli tagjai” sorába iktatta. Nevezett, valamint Weinberger Mór igazgató-tanító az egyesület választmányába is beválasztott.

— *Az automata titkár.* Az Esperantó Hírszolgálat jelenti, hogy egy amerikai mérnök oly szerkezetet talált fel, mely beállítva, ha nincs is a főnök az irodában, fonográf segítségével telefonüzenetet ad le és telefonválaszt is felveszi, sőt két ember vitatkozását, beszélgetését is megrögzíti, tehát helyettesítheti a titkár és a gépiro kis-asszonyt.

— *Kedvese holttestét utazósáki-ba rejtette.* A milánói rendőrségnek sikerült letartóztatni Gregori kereskedőt, aki mintegy 10-12 nappal ezelőtt meggyilkolta kedvesét és holttestét utazósákiában rejtette el. A nő elvált asszony volt.

— *Lopott búzát és tengerit lop-tak.* — Tavaly augusztusban és az idén husvét hetében Tóth Kálmán balmazújvárosi gazdasági eseléd a gazdájától több ízben búzát és tengerit lopott. A terményt részben édesanyjához Tóth Józsefnekhoz, — részben pedig Gyórfi Jánoshoz, Kiriály Józsefhez és Kordás Mihályhoz vitte, akik megvették tőle. — Etyek tudták, hogy lopott a holmá, mégis megvásárolták a legénytől, de voltak többen, akiknek szintén adott el lopott tengerit és búzát, de azok nem tudták, hogy honnan ered. Ugy a fiut, mint az orgazdák az ügyészség a vádlottak pad-jára ültette és a tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson T. K.-t, aki beismerte a lopást és hogy az abból szerzett pénzt elmulatja, lopás büntette miatt — fiatal korára való tekintettel, mintán a bűn eselekmény elkövetésekor még nem volt 18 éves — 1 hónapi fogságra ítélte a bíróság, az orgazdák pedig 1-1 heti fogságot kaptak. Az ügyben szereplő többi orgazdát felmentette a törvényszék, mert jóhisze-műségük beigazolódt.

Rankay Gyula NIVO kölcson könyvtára könyv és újságolvasó terem
Debrecen, Csapó-utca 11. (az udvarban.)
Uj művekben Debrecen legzadagabb könyvtára Minden új és minden régi jó könyv Előfizetés havi 30.000, biztosíték 50.000 K

Medgyaszay Vilma Európa legnagyobb dízöze és országos híri társulata
Vendégszerepel július 11-én, szombat és július 12-én, vasárnap este a Csokonai színházban
Jegyek már válthatók! Bővebbet a szinlapokon és a plakátokon mindentütt!

LEGYEBB ~ LEGOLGÖBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUKA SZÖVETEK
FELADATOK ELKÖL. (Pár-hón 07. óta) SZERZŐKÖL DE.
szénsavval telített
Eva vizet igyunk
üdt — frissit
Megrendelhető.
Márkus Jenő Hátvan-u. 22. Telefon 19.

TOZSDE

Egy aranykorona árfolyama:
4378 papirkorona.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén az irányzat nyitáskor az egész vonalon szilárd volt. A tőzsdei későbbi folyamán több papírban gyengülés állott be. A korlátpiacon is néhány érték nem tudta tartani tegnapi nivóját. A kuliszban nagy árnyereségek nem voltak. A Hazai bank 2 százalékos emelkedést ért el. A M. Hitel ezzel szemben 3000 koronát veszített előző napi értékéből.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat kissé barátságosabb; új buza valamivel szilárdabb, ó buza lánghabban tendál.

Hivatalos árak: Buza ó 76-os tiszavidéki 440—450, egyéb 437 fél—447 fél; 77 kilós tiszavidéki 445—445, egyéb 442 fél—452 fél; 78 kilós tiszavidéki 450—460, egyéb 447 fél—457 fél; új buza 77 kilós tiszavidéki 400—408, egyéb 395—402; ó rozs 405—410; új rozs 335—340; takarmány árpa új 260—270; zab 475—480; tengeri 280—285; repce 540—550, korpa 257 fél—260; lisztárak változatlanok.

Zürichi árlat.

Páris 2420, London 2504, Newyork 515 egyenlead, Brüsszel 2380 Milánó 1900, Hollandia 206.40, Berlin 122 ötnyelvad, Bécs 72.55, Szófia 372 fél, Prága 1525, Varsó 98 hétnyelvad, Budapest 72 fél, Belgrád 905, Bukarest 253.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 477, érkezett 232, eladva 160. — Árak: könnyű 18.5—19, nehéz 18—21.7. — Zártvásári maradvány 55, érkezett 413, eladatott 12. Árak, mint fent.

SPORT

Óriási küzdelmek Keletmagyarország birkózóbajnokságain.

A szezon legnagyobb sporteseménye zajlik le vasárnap, folyó hó 12-én a DTE Péterfia-utca 76. számú alatti tornacsarnokában. Keletmagyarország 1925. évi senior birkózóbajnokságait rendezti meg e napon a Debreceni Munkás Testező Egyesület. A versenyen a keleti kerület birkózóinak színe-jáva indul. A nevezésekből ítélve megállapítható, hogy a nagy küzdelemre a keleti kerület birkózással foglalkozó összes egyesületei a legkomolyabban készültek. A légsúlyban 14, a nehélsúlyban 10, a kisközépsúlyban 9, a nagyközépsúlyban 7, a nehézsúlyban 3 indulóra lehet számítani.

Ekeseredett küzdelem várható a lég-, könnyű- és kisközépsúlyban. A versenyzők neveit, az egyes súlycsoportban előforduló küzdelmeket a holnapi számunkban részletesen közöljük.

Dr. Csillag Miklós, a birkózószövetség főtitkára Debrecenben.

A párisi olimpiászon díesősége-sen szereplő birkózóink az összes nemzetek szakembereinek véleménye szerint szerepeltek a legelismerésreméltebbben. — Birkózóinknál a Párisba kiküldött Brüll Alfréd és dr. Csillag Miklós szerezték a nagyobb díesőséget a magyar birkózó sportnak, mert nálóknál jobb bíró az olimpiászon nem volt.

A bajnoki versenyen az összes döntő mérkőzéseket dr. Csillag Miklós világhírű bíró fogja vezetni.

P. P.

A Tisza Északi Ker. Uszóbajnokságai.

A Debreceni Uszók Egyesülete méltó akar lenni eddigi szerepléséhez és e hó 19-én tartja a városi uszodában a Tisza bajnokságait, a melyre már is nagyban folynak az előkészületek, úgy, hogy városunk sportszerető közönségének is-

mét egy nagyszabású sporteseményben lesz része. Ezen a versenyen kerül eldöntésre dr. Magoss György vándordíja, amely a bajnoki pontversenyre van kiírva és amelyért ekkeseredett küzdelmet fognak vívni a DUE uszói a DEAC gárdájával. Itt említjük meg, hogy már folynak az előkészületek a to-kaji folyambajnokságra, amely folyó hó 26-án lesz Tokazban megtartva.

Mindenféle butorokat !!

ajtókat, befelénylő és ki-benyilő ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. — Megrendeléseket igen rutányos árban és **előnyös fizetési feltételek mellett vállalok**
Jancsó Kálmán
asztalos-árú-gyára
Debrecen, Simonyi-ut-Bárczi-u. 3.
Telefon 10—35.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos **intézetek és iskolák** számára a keresk. minisztérium által 17569—1925. szám alatt f. évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

DÁVIDHÁZI KÁLMÁN
könyvkötészet és dobozgyár cégéje
Debrecen, Fűvészkert-u. 9.

Pénze után
ma a legmagasabb kamatot havonként
három százalékos fizet a Nagy Lajos Árú- és Ingatlanforgalmi Vállalat
Központi iroda: Debrecen, Veres-u. 9.
Alapított 1900-ban.
Fennáll: 25 év óta.

Poloskát
svábbogarat, tücsköt, 24 óráig beüti mindenki kútrthatja aszabadalmazott teregirtóval. Olcsó árban kapható
STERN
testküzletében, PIAC-U. 11. Békával szemben.
Garantált minőségű palatya és egéirtó általánosan nagy raktár.

Új órás üzlet
Debreczeni István
Péterfia-utca 8. — javításokat vállalok

Weisz Ferencz asztalosmester
Fűrés-u. 4. sz. áral közre-ten a Margit-fürdő után.
Építési és kőművesi munkákat, építési asztalos munkákat. — Telefon 10-59.

Egy alkalmi vétel !!!



Vendéglősök! Korcsmárosok! Pincérek! Házevők!

Ezennel eladóvá tétetik a Csapó ucca 79. számú ház,

mely Veres uccával szemben, éppen a gyógyszerár mellett van!

Azonnal át lesz adva a vevőnek a nyílt vendéglői üzlet

4 vendégszobával, borospincével, vadszőlővel, befüttelt szép kis udvari szalettel, 3 kamarával és a hozzátartozó magánlakással együtt, mely áll egy szoba, konyha speiz, fűskamara, sertésői, baromfiól stb. — Van még a házban egy bérlakás és egy utcai nyílt üzlet, árukereskedés, Stukaturos, padlós szobák. Vilány mindenütt, még a pincékben és kamrákban is.

Óriási forgalmu hely! — Egy ügyes üzletember kell bele!

Alkalmi vétel!
Bővebb felvilágosítás nyerhető és a vételi jogügylet megköthető az ezen ház felett kizárólagos joggal rendelkező **NAGY LAJOS** Ingatlanforgalmi irodában Veres-utca 9. szám.



Hirtelen közbejött okok miatt potomárért eladó

egy 36 katasztrális holdas **ideális kis birtok**

Gyönyörű helyen, mindjárt a nagyerdő alatt — villamos megállóhoz 8—10 perces gyalogséta!

A nagyerdei viztorony mellett kell lenni, a Eenkő őrnagy ur Knol-féle birtoka mellett.

Felséges levegő! Hiszen a nagy-erdő alatt van!

Kitűnő minőségű talaj! Két szobás lakás és gazdasági épületek!

Áru kat. holdanként 22 mm. huza!
Bővebb felvilágosítás nyerhető és a vételi jogügylet megköthető az ezen birtok felett kizárólagos joggal rendelkező **NAGY LAJOS** ingatlanforgalmi irodában Veres ucca 9. szám alatt.

Makulatura

papír kapható lapunk nyomdájában volt Bika mozgószínház helyiségében, József kir. ucc-u. 1.

Árverési hirdelmény.

Közihrré teszem, hogy **folyó hó 13. napján hétfőn délután 3 órakor Debrecenben, Homokkert, Hid-u. 4. szám alatt** kézizálogba adó terhére és veszélyére közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen egy **Generális rendszerű angol gyártmányú revolver esztergapad** az összes csavarmenetek vágására alkalmas keretekkel és előtéttel 10.000.000 K kikiáltási árban, de szükség esetén azon alól is a legtöbbet ígérőnek a vételár és vételi illeték azonnali lefizetése ellenében elfog adatni.

Debrecen, 1925. évi július hó 10. napján.
Dr. Mándi András
Dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 19/1920. sz. rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

Árverési hirdelmény.

Közihrré teszem, hogy **folyó hó 13. napján hétfőn délelőtt 9 órakor Debrecenben, Fürdő-u. 3. sz. alatt** kézizálogba adó terhére és veszélyére közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 234 drb. kézi acélpáncélszekrény 40.000.000 K kikiáltási árban, de szükség esetén azon alul is a legtöbbet ígérőnek a vételár és vételi illeték azonnali lefizetése ellenében elfog adatni.

Debrecen, 1925. évi július hó 10. napján.
Dr. Mándi András
Dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 19/1920. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

WELLS
NAGY VILÁG
TORTENETE
MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker: Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon-alkotó, 640 oldalas, egész vászonkötésű könyv ára 665,000 korona
Előzetes megrendelés esetén csak 441,000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63,000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADÁS

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért lejed a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szög 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, evelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítottatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Férfi box 200.000, női fél 180.000 Fejleszt férfi 100.000 női 90.000, talpalás 25-30.000. Fábrián, Rakovszky-utca 38.

Márványozait, cementlapok, betonárak, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Tüzifa vagonjételeiben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tüzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Töményesítő téglák és eszerép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Batár Géza Zöldfa-u. 8. sz. Tej, uradalmi fölözetlen, hónapzámra kapható Fűvészkert-u. 8. F324

Fajborok leszállított áron liter s hordótételben, Arany János u. 20 H270

Rikkancsok magas fizetéssel

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Pénze után legmagasabb kamatot fizet ma a Nagy Lajos Áru- és Ingatlanforgalmi vállalat irodája. Veres-u. 9. H55

Nyári ur borát megvettem, literenként 14000 koronáért árulom. Fainé. H83

10-15 milliót, pontos fedezetre, kölcsön adok. Cim a kiadóban. H93

Egy liter uradalmi bor kihordásra 10 ezer, Kiss Vendéglős Csapó-u. 100. sz. Arpad tér. 203

Saját termésű, erősen bakaros, lisztán kezelt zamatos házbőr literenként csak 14 ezer. Kapható mindennap. Poroszlav-ut 53 Sestakerf. 206

Csepléshez kölcsönzések kapható, új zsákok olcsón beszerezhetők. Hitelszövetkezet, Csapó-u. 28. 211

Nyolcadikos javítóvizsgára előkészíték gimnázistákat, Cim a kiadóban. F112

Legszébb gyermek, családi és — menyasszonyi fényképek készítenek Ruzicskánál, Piac-u. 32. F107

Mosni, vasalni házakhoz megyek Varga-u. 3. F108

LAKÁS, ÜZLET

Egy két izr. iskolai leánytanuló a jövő tanévre ellátást kaphat. — Hatvan-u. 36. keresztépület.

Különbejárati utcai butorozott szoba kiadó. Nyugoti-utca 32. F89

Modern lakás, gyümölcsös kerttel, butorral együtt sürgősen átadó Cim a kiadóban. 184

Irodának vagy műhelynek való helyiség. Rákóczi-u. 13. sz. slott kiadó. 190

Teljesen különbejárati szép lakás egy utcai, egy udvari, egy pinceszoba és hozzátartozó helyiségek. csendes udvar átadó. Eötvös-u. 49. du. 3-6. 210

Főtéren nagy üzlethelyiségek átadók. Cim a kiadóban. 161

Utcai butorozott szoba villanyvilágítással 2 úriember részére 1-re kiadó. Arpadtér 20. 212

Különbejárati butorozott szoba azonnalra kiadó. Varga-u. 35. F110

Utcai szép butorozott szoba kiadó. Bikabérláz I. emelet 6. Hirdetési vállalat mellett. 216

Főtéren utcai butorozott szoba előszobahasználattal kiadó. Ertekezhetni dr. Levelesnél, — püspöki palota. 317

ÁLLÁST KAP

Idei cseplési szezonra gépészt felvállal. Ertekezni vasárnap Rákóczi-utca 51. sz. 177

Suche deutsches Fräulein für einige Stunden gegen Mittagkost Dr. Rátkóczy, Zöldfa-u. 8. 187

Tanulók azonnali belépéssel felvétetnek a Fűszerkereskedésnél. Piac-utca 41. F36

Asztalos tanulót felveszek fizetés sel Fekete István Maróthy György utca 31. 201

Megbízható főzőnő közeli tanyára kis caláhdó, ugyanoda kocsis felvétetik. Péterfia-u. 16. 195

Pénztárnoknő azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezés dn. 3-6. — Hortobágy műmalomfl. F114

Paplanvarrodába tanulóleány kosztal felvétetik. Steinhardt Mariska, Arpadtér 20. 209

Középkorú, megbízható, komoly nőt keresek három kis gyermek mellé. Jelentkezni délután 3-4-ig, Szent Anna-u. 25. emelet. H97

Cipészsegédok állandó munkára felvétetnek. Weinberger cipőgyár Csapó-u. 58. F109

Pénztárosnő, ki ügyes pénzkezelő, azonnal felvétetik Klein Vilmos festéküzletébe. Arany János-u. 10. sz. F105

Lemezalkatosok felvétetnek. Patkógyár. F111

Ügyes fin. cipőfelszeréskészítéshez felvétetik. Király-u. 5. F102

Főpincér, vagy percentes óvadékkal felvétetik. Cim a kiadóban. — Ugyanott faktárak bérbeadó. F113

Egy szerény idősebb leány, vagy fiatal asszony, ki szabóságban és házidolgokban is segítkezik felvétetik, esetleg kosztot is kap. Andrassy-út 5. István gőzmalom mellett. 214

ÁLLÁST KERES

Nevelői, házioktatói állást válat augusztus 1-től több évre, középiskolás magántanulókhoz falura, — pusztára 44 éves református, nős, nyug. főreálisiskolai-hadapród iskolai tanár, perfekt német is, (7 éves fia van). Felesége okl. tanítónő, kintű falusi gazdasszony: Toóth M. Debrecen, Péterfia-u. 23. 202

Nevelőnő vallásos izr. háznál — szeptembertől állást vállal, elemi, polágrit tanít, esetleg korrepetálást. Cim a Független kiadóban. — F106

ELADAS

Eladó Homokkért, Hungaria-u. 4. számú ház, beköltözhető lakással

Eladó 2 függönysztor, hálószobai függöny sztorral, konyhaszekrények, egy spór, ezüst tálak. Megtekinthetők délután 3 óráig Hatvan-utca 36. Friedmanné.

120 kg. szikkadt házi sósszalonna eladó., Csonka-utcai iskola. 34

Két darab fiatal ló, 2 jó szerzőszám, 1 darab új igásszekér. Állandó munkával eladó. Meszena-utca 4. bal ajtó. H92

Eladó egy 720 milliméteres cséplőszekrény és egy 3 lóerős benzínmotor. Meszena-utca 22. F82

Eladó ötiáratu gőzmalom B. Derecskén. Ertekezni lehet Debrecen, Hadházi-utca 8. szám. Nagy Gábor malomtulajdonosnál. Ugyan ott egy dísznómázsa van eladó.

EGY SZOBA-KONYHAS ÉS mellékhelyiségekkel is ellátott lakást keresek, lehetőleg a város belterületén. Havi 4-500 ezer koronát fizetek, esetleg lelépést. Ajánlatokat „Gyermektelen” jelígre a kiadóba kérek

Fédeses új kocsik, többféle kivitelben eladók Nagy Gyula kocsigyártó m. Erzsébet-u. 17. 199

Finom márványasztal, toalettszital, sparhet, kályha, többféle butorok olcsón eladók. Szoboszlai-ut 2. Bergeréknél. 205

Hajdusámsomban 30 darab egy éves mangalica süldősértés eladó. Cim a kiadóban. H98

Eladó eselédágy, pléhtetővel, — ebédelfüggöny, costim és egyebek. Cim a kiadóban. F103

Teljesen új Mignon írógép elhalálozás miatt eladó. Wesselényi-tér 7. szám. F104

Eladó boroshordók teljesen jókarban, kisebbek-nagyobbak és káposztáshordók is. Lorántffy-u. 44. 204

Eladó ház adómentes Boldogkört Csónak-u. 8. minden elfogadható árért. 200

Eladó ház közel a vágóhidhoz. — Bozzai-u. 10. lakó nincs. 154

Megnyílt a Hortobágyi Műmalom R.-i. uij lisztraktára Arpad-tér 10.

Telefon 15-15 Telefon 15-15.

Lisztraktárák:
Csapó-utca 6. Telefon 9-15
Hunyadi-utca 12. „ 9-00
Böszörményi-ut 1. „ 1-79
Arpad-tér 10. „ 15-15

KERESLET

Társat keresek 15-20 millióval. Cim a kiadóban. 197

100-150 millió korona kölcsönt keresek 2 belvárosi házra első helyen bekebelezve egy évre, havi 2 százalékos kamatra. Ertekezhetni a délelőtti órákban Nagy Lajos ingatlantulajdonosnál, Veres-utca 9. sz. H56

Középkorú özvegy intelligens urinő kézimunkát, esetleg délelőtti főzést vállal. Szentanna 41. 193

Használt boroshordót vennék, szüretkor borral fizetek. Dr. Rátkóczy, Zöldfa-utca 8. 186

Vesztek tiszta patentzáros (csatos) üvegeket magas áron. Kristály vezérképviselet, Külsővásártér 18. szám. F83

Trafiküzlethez társat keresek hajadon, vagy fiatal özvegyet. Házasság nincs kizárva. Cim a kiadóban. 213

Legszébb ebédők, — hálók, uriszobák, bőr, goblen garniturdék leszállított árban kaphatók

SZANTONAL, SZINHÁZI-ÁTJÁRO

Egy szegény árva kis lány elvesztett 700.000 K-át a Hunyadi utcától az Erzsébet-utcaig 6-án reggel. Mivel a pénz nem az övé, kéri annak beszolgáltatását a Tiszántúlihoz, — vagy a rendőrségre. 212

12-15 millió kosztépézt biztos fejezet mellett keresek. Cim a kiadóban. 196

VEGYES

Szép kis egy szoba-konyhás lakás fiatal párnak vagy gyermekteleknek átadó. Cim a kiadóban. 221

Vidéken egy vagy két üzlethelyiség pékségnek kiválóan alkalmas helyiség, vagy asztalos műhelynek kiadó. Hunyadi Kálmáné, Kaba. 220

Asztalos szerszám egy gyalupaddal, 1 körfűrész eladó. Ertekezni — özv. Hunyadi Kálmáné, Kaba. — 219

Megbízható bejárónő kerestetik Péterfia-u. 14. sz. 4-ik ajtó. 222

Boros hordók taposó és káposztás kadak uij és használt minden nyagságban állandóan kapható. Javítást gyorsan és ju. Báró Györfly hordótányoson készítek. Gyárban Nap-utca 4. — Telefon 12-89.

Eladó Homokkört 4, számú ház beköltözhető lakással. 48

Különbejárati butorozott szoba 15-ére kiadó. Homokkört-u. 107. — 224

31 éves kereskedőegéd ügynőki raktárnoki, vagy puldmőző állást keres. Cim Scholtész István Déli-sor 35. Vargakerf. 223

Gitározni a legrövidebb időn belül tanítok. Cim a kiadóban. F28

Feszmerőket, Delelgyújtókat gyárt javít. Basch mágnesek öszszes tartozékai gyári árban beszerezhetők

FOLDVARI Debrecen: I. Elektrotechnikai gyárban, Széchenyi utca 55. szám. — Telefon 1681

Egy nagy Wertheim-szekrény eladó. Cim a kiadóban. 225

Központha egy szoba-konyhás utcai lakásom elcserelem kertbelivel is. Cim a kiadóban.

Fehér és színes filekalapok olcsón szerezhették be Matta Anna, Csemete utca 10. 194

Egy szobás, konyhás lakásomat elcserelem két szobással ráfizetéssel — Bercsényi-u. 26. 226

1 kg. elsőrendű téli szalámi K 105 ezer a Közisztviselők Vár-utcai fűszer-árudájában.